

UCHWAŁA NR XXX/212/2026
RADY GMINY WILKOWICE

z dnia 24 czerwca 2026 r.

w sprawie ustanowienia pomnika przyrody ożywionej

Na podstawie art. 7 ust. 1 pkt 1 oraz art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (tj. Dz. U. z 2026 r., poz. 662), art. 44 ust. 1 i 2 i art. 45 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2026 r. poz. 13 z późn. zm.), po uzgodnieniu projektu uchwały przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach

Rada Gminy Wilkowice uchwala

§ 1. 1. Ustanawia się pomnikiem przyrody drzewo gatunku Dąb Szypułkowy (*Quercus robur*) o obwodzie pnia, mierzonego na wysokości 130 cm wynoszącym 340 cm, rosnące w Bystrej w gminie Wilkowice na działce nr 660/4, obr. 0001 Bystra Krakowska, współrzędne geograficzne: N:49°45'23.32", E: 19°3' 37.46" .

2. Pomnikowi przyrody nadaje się nazwę „Dąb im. Ignacego Daszyńskiego”.

§ 2. Szczególnym celem ochrony pomnika przyrody, o którym mowa w §1 jest zachowanie tworu przyrody ożywionej, charakteryzującego się wyjątkowymi walorami przyrodniczymi i krajobrazowymi, a także szczególnymi cechami osobniczymi, takimi jak rozmiar i wiek.

§ 3. W stosunku do pomnika przyrody, o którym mowa w §1, w ramach czynnej ochrony ustala się:

- 1) obowiązek monitorowania i utrzymywania stanu właściwego, wykonywanie zabiegów pielęgnacyjnych i zabezpieczających;
- 2) obowiązek stałego monitorowania oznakowania i uzupełniania jego braków;
- 3) ochronę drzewa w obszarze obejmującym zasięg korony i systemu korzeniowego, nie mniejszym niż w promieniu 10 metrów od zewnętrznej krawędzi pnia drzewa.

§ 4. W stosunku do pomnika przyrody, o którym mowa w §1 wprowadza się następujące zakazy:

- 1) niszczenia, uszkodzania lub przekształcania obiektu;
- 2) umieszczanie tablic reklamowych,
- 3) uszkodzania i zanieczyszczania gleby,
- 4) dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli zmiany te nie służą ochronie przyrody albo racjonalnej gospodarce rolnej, leśnej lub wodnej,
- 5) wykonywanie prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu

§ 5. Nadzór nad pomnikiem przyrody, o którym mowa w § 1, sprawuje Wójt Gminy Wilkowice.

§ 6. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Wilkowice.

§ 7. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia jej ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Śląskiego.

Przewodnicząca Rady Gminy

mgr Alina Macher

Uzasadnienie

Podstawą prawną podejmowanej uchwały jest ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2026 r. poz. 13 z późn. zm.), która określa cele, zasady oraz formy ochrony przyrody w Polsce. Zgodnie z art. 40 tej ustawy pomnikami przyrody mogą być pojedyncze twory przyrody żywej i nieożywionej lub ich skupiska, wyróżniające się szczególnymi wartościami przyrodniczymi, naukowymi, kulturowymi, historycznymi lub krajobrazowymi, a także indywidualnymi cechami.

Przedłożona uchwała dotyczy ustanowienia nowego pomnika przyrody w postaci drzewa – dębu szypułkowego rosnącego na działce gminnej nr 660/4, obręb 0001 Bystra, za cmentarzem rzymskokatolickim przy ul. Kościelnej w Bystrej. Drzewo to jest zdrowym, okazałym i wartościowym egzemplarzem, o wysokich walorach przyrodniczych, krajobrazowych i historycznych, stanowiącym istotny element lokalnej tożsamości przestrzennej. Objęcie go ochroną pomnikową przyczyni się do zachowania dziedzictwa przyrodniczego gminy oraz będzie pełnić ważną funkcję edukacyjną, zwiększając świadomość mieszkańców w zakresie znaczenia drzew i zieleni dla środowiska oraz jakości życia.

Dodatkowym uzasadnieniem dla ustanowienia pomnika przyrody i nadania mu nazwy: Dąb im. Ignacego Daszyńskiego, jest fakt, iż Sejm Rzeczypospolitej Polskiej ustanowił rok 2026 Rokiem Ignacego Daszyńskiego – wybitnego polityka, premiera rządu lubelskiego z 1918 r., marszałka Sejmu i jednego z Ojców Niepodległości. Ignacy Daszyński był związany z miejscowością Bystra, gdzie przyjeżdżał, w latach 1929–1936, na leczenie i rekonwalescencje do Domu Zdrowia. To właśnie w Bystrej spędził ostatnie lata życia, co zostało upamiętnione obeliskiem znajdującym się na terenie dawnego sanatorium. Nadanie pomnikowi przyrody nazwy „Dąb im. Ignacego Daszyńskiego” stanowi godną i trwałą formę upamiętnienia tej postaci oraz podkreśla związek historii narodowej z lokalnym dziedzictwem przyrodniczym.

Mając na uwadze powyższe argumenty przyrodnicze, historyczne, edukacyjne i prawne, podjęcie uchwały należy uznać za w pełni zasadne. Projekt niniejszej uchwały został uzgodniony z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Katowicach.